

REZUMAT AL TEZEI DE DOCTORAT STUDIU PRIVIND OPTIMIZAREA TEHNOLOGIILOR DE PRODUCȚIE VEGETALĂ DIN BANAT

IEVA EUGEN

Agricultura evoluează într-un context caracterizat de tendința de dezvoltare și de aplicarea cu succes a celor mai noi cunoștințe și tehnologii cu scopul de a rezolva o problemă esențială a dezvoltării societății, ce se referă la aprovizionarea cu alimente în concordanță cu ritmul de creștere a populației și la prețuri acceptabile. Cererea crescândă de alimente determină, și la noi în țară, necesitatea de a se apela la tehnologii moderne de producție agricolă, capabile să valorifice în mod corespunzător potențialul natural, conducând la obținerea de alimente în vederea satisfacerii nevoilor mereu crescânde atât cantitativ cât și calitativ ale populației, precum și la crearea unor disponibilități pentru export.

O agricultură modernă și performantă nu se poate face fără specialiști, fără un sector de cercetare-dezvoltare puternic, fără tehnologii specifice pentru fiecare grupă de culturi și pentru fiecare zonă în parte, adaptate în permanență la schimbările climatice și în concordanță cu cerințele de protejare a mediului înconjurător.

OBIECTIVE

1. Studiu privind stadiul actual al sistemelor de producție din Banat
2. Analiza datelor agro-economice pe un eșantion de 10 ferme
3. Valorificarea rezultatelor
4. Diseminarea rezultatelor

Deși Banatul, are un potențial agricol peste media majorității regiunilor agricole din România, contextul schimbărilor economice și sociale înregistrate în societatea românească după 1989, a determinat parcurgerea unei etape sinuoase de redefinire, determinată de o serie de procese socio-economice precum: *reîmproprietărire, restructurarea economiei, mișcarea migratorie rural-urban,*

migrația externă, dezvoltarea intensă a localităților situate în apropierea marilor orașe sau depopularea localităților izolate.

Toate aceste fenomene si-au pus amprenta atât asupra nivelului de productivitate și rentabilitate a acestui sector, cât și asupra populației din spațiul rural 36,4%, iar din acestia care lucrează în agricultură 26,6%. Însă, datorită condițiilor de foarte bună favorabilitate climatică, a terenurilor cu o fertilitate naturală superioară altor regiuni și a tradiției în ceea ce privește cultivarea plantelor, producția agricolă la nivelul anului 2014, a adus în economia regiunii 8 miliarde de lei, din care 5,2 miliarde din sectorul vegetal și 2,6 miliarde în sectorul creșterii animalelor.

Comparativ cu anul precedent, per total producția a fost cu 0,5% mai mare. Influența producției vegetale este mai mare în total la producție agricolă, iar creșterea procentuală mai mică a acoperit scăderea procentuală mai mare din domeniul producției animale, domeniu unde scăderea anuală a fost de șase procente.

Agricultura Banatului, cu toate avantajele din punct de vedere pedoclimatic nu reprezintă decât 10,7% din producția agricolă a României, și aceasta în special datorită:

- *caracterul foarte fragmentat al proprietății agricole/slaba dezvoltare a pieței funciare (zona Caraș și Hunedoara);*
- *nivelul redus al mecanizării fermelor de subzistență sau semisubzistență, având ca și rezultat nivelul redus al productivității muncii;*
- *lipsa lichiditatilor in vederea achizitionarii de inputuri (material biologic cu înaltă valoare culturală, îngrășăminte chimice, pesticide, etc.)care să permită efectuarea unei tehnologii optime și care să conducă la obținerea unor producții cât mai ridicate;*
- *lipsirea aproape în totalitate a sistemelor de irigație, care în actualul context al schimbărilor climatice caracterizat de creșterea frecvenței anilor secetoși în regiune și a neuniformității precipitațiilor căzute, determină reducerea nivelului producțiilor obținute, mult sub potențialul de fertilitate al solurilor;*
- *lipsa spatiilor de depozitare ceea ce duce la valorificarea productiei direct din câmp cu consecințe asupra profitului obtinut (este cunoscut faptul că cel mai mic preț de valorificare al producției agricole este în momentul recoltării);*

- uzura fizică și morală ridicată a utilajelor– agricole și lipsa unui centru specializat pentru repararea lor;

- lipsa unui– sistem de colectare și valorificare a produselor agricole, ce ar permite negocierea prețului;

- putine centre de colectare a laptelui, care au determinat reorientarea fermierilor către sectorul vegetal și renunțarea la creșterea animalelor;

- reorientarea scolilor liceale de profil agricol către alte domenii, ceea ce face ca la ora actuală să nu se mai găsească specialiști care să lucreze în agricultură, la nivelul regiunii pregătirea în domeniu agricol se desfășoară doar în 5 grupuri școlare, dar și acolo funcționează o singură clasă de elevi;

- lipsa formelor de asociere a fermierilor din regiune;

- lipsa formelor de proprietate asupra terenului, a împiedicat accesarea de fonduri europene care să permită achiziționarea de utilaje și implicit dezvoltarea activității;

- calitatea producției, fluctuantă de la an la an, deoarece nu se aplică aceeași tehnologie (fertilizare deficitară, semințe nu întotdeauna de cea mi bună calitate, lipsa tratamentelor fitosanitare și nu in ultimul rând condițiile climatice);

- lipsa unor informații exacte legat de producția realizată într-un areal precum și destinația acestei producții.

- lipsa informațiilor de specialitate către deținătorii de suprafețe mici, etc.

Toate aceste aspecte și-au pus amprenta asupra nivelului de producție agricolă la nivelul regiunii și la crearea a două sisteme agricole diferite: unul specific fermelor mari, specific pentru județele Timiș și Arad și unul al fermelor de subzistență și semisubzistență, specific județelor Caraș Severin și Hunedoara, reflectate foarte bine în nivelul producției realizate și a ponderii la formare producției agricole totale la nivelul regiunii.

Soluția la toate aceste probleme este data de constituirea și consolidarea unei piețe agricole stabile și competitive, similară celei din cadrul Statelor Membre ale UE, care ar permite stabilitate și ar asigura producătorilor agricoli venituri corespunzătoare.

Câmpia de Vest a României asigură condiții favorabile culturile cerealiere (grau și porumb), leguminoase pentru boabe (mazăre, fasole, soia), oleaginoase (floarea soarelui, rapiță).

În prezent structura de culturi este deficitară prin procentul foarte mic de leguminoase aflate în cultură.

Aprecierea rentabilității acestor culturi trebuie să aibă în vedere și efectul benefic și beneficiile economice înregistrate la plantele postmergătoare.

Analizând rentabilitățile culturilor și prin prisma efectului favorabil asupra plantelor postmergătoare vom constata că rapița este o soluție de diversificare a structurii de culturi întrucât este pe lângă o rentabilitate economică ridicată, o foarte bună premergătoare pentru păioase și plantă care ameliorează însușirile fizice ale solului.

O altă măsură care ar trebui implementată este cea a culturilor verzi sau îngrășămintelor verzi care pe lângă beneficiile tehnice asigură și obținerea unei subvenții suplimentare pe suprafață de 130 euro/ha.

Această sumă acoperă integral cheltuielile cu realizarea acestor culturi având în vedere că pentru înființare se poate folosi sămânță consum și nu se administrează îngrășăminte chimice.

Analizând datele privind marketingul producției realizate în cadrul fermelor mari și mijlocii luate în studiu, se observă că producătorii își vând preponderent producția imediat după recoltare, deși acest lucru le asigură doar un preț de vânzare scăzut. Din diverse motive, producătorii din regiune nu recurg la depozitarea producției anuale și comercializarea acesteia la prețuri mai mari în anul/anii următori.

Din discuțiile purtate, a reieșit că majoritatea producătorilor (atât mari cât și mijlocii) se orientează în politica lor de marketing spre situațiile conjuncturale, din următoarele motive:

- lipsa unei piețe organizate a cerealelor și a unui preț minim garantat;
- lipsa spațiilor pentru depozitarea producției realizate, care ar permite producătorilor să nu vândă producția imediat după recoltare, când prețul este cel mai scăzut;
- lipsa formelor de asociere, care ar permite negocierea prețului pentru cantități mari;
- lipsa resurselor financiare pentru susținerea și reluarea activității de producție, care determină vânzarea recoltei imediat după obținere;
- calitatea producției, fluctuantă de la an la an, deoarece nu se aplică aceeași tehnologie (fertilizare deficitară, semințe nu întotdeauna de cea mai bună calitate, lipsa tratamentelor fitosanitare și nu în ultimul rând condițiile climatice);
- cantitățile relativ mici de producție/ha realizate la nivel de fermă, astfel încât producătorii respectivi nu pot juca un rol important pe o piață slab organizată;
- lipsa unor informații exacte legate de producția realizată într-un areal precum și destinația acestei producții.

Soluția este data de constituirea și consolidarea unei piețe agricole stabile și competitive, similară celei din cadrul Statelor Membre ale UE, care ar permite stabilitate și ar asigura producătorilor agricoli venituri corespunzătoare.

ABSTRACT

STUDY ON OPTIMIZATION OF BANATED VEGETAL PRODUCTION TECHNOLOGIES

Agriculture evolves in a context characterized by the trend of development and the successful application of the latest knowledge and technologies in order to solve an essential problem of the development of society, which refers to the supply of food in accordance with the growth rate of the population and at acceptable prices. The increasing demand for food determines the necessity for us in the country to use modern agricultural production technologies, able to properly exploit the natural potential, leading to the production of food in order to meet the ever increasing needs both of quantity and quality of population, as well as the creation of export availability.

Modern and performing farming can not be done without specialists without a strong R & D sector, with no specific technology for each crop group and for each area, permanently adapted to climate change and in line with the requirements to protect the environment.

OBJECTIVES

1. Study on the current stage of production systems in Banat
2. Analysis of agro-economic data on a sample of 10 farms
3. Valuation of results
4. Dissemination of results

Although the Banat has an agricultural potential over the average of most agricultural regions in Romania, the context of the economic and social changes registered in Romanian society after 1989 led to a sinuous redefinition stage determined by a series of socio-economic processes such as: re-ownership, restructuring the economy, the rural-urban migratory movement, the external migration, the intense development of the localities located near the big cities or the depopulation of the isolated

settlements.

All these phenomena marked the level of productivity and profitability of this sector, as well as of the rural population 36.4% and of those who work in agriculture 26.6%. However, thanks to the conditions of very favorable climatic conditions, land with natural fertility superior to other regions and the tradition in the field of plant cultivation, the agricultural production at the level of 2014 brought to the economy of the region 8 billion lei, of which 5, 2 billion in the vegetable sector and 2.6 billion in the livestock sector.

Compared to the previous year, overall production was 0.5% higher. The influence of the vegetal production is higher in total for agricultural production, and the smaller percentage increase covered the larger percentage decrease in the animal production area, where the annual decrease was six percent.

The agriculture of Banat, with all the pedoclimatic advantages, accounts for only 10.7% of Romania's agricultural production, mainly due to:

- the very fragmented nature of agricultural property / poor development of the land market (Caras and Hunedoara);
- the low level of mechanization of subsistence or semi-subsistence farms, resulting in a low level of labor productivity;
- Lack of liquidity to buy inputs (high-value biological material, chemical fertilizers, pesticides, etc.) to enable optimal technology to be achieved and to achieve the highest possible outputs;
- the almost total deprivation of irrigation systems, which, in the current context of climate change characterized by the increase in the frequency of droughts in the region and the unevenness of the precipitations, leads to a reduction in the level of yields far below the potential of fertility of the soils;
- lack of storage space, which leads to the capitalization of direct production from the field with consequences on the obtained profit (it is known that the lowest price of agricultural production is used at the time of harvesting);
- high physical and moral wear and tear of agricultural machinery and lack of a specialized repair center;
- lack of a - system for collecting and capitalizing on agricultural products,

which would allow the negotiation of the price;

- few milk collection centers, which have led farmers to re-orientate to the vegetable sector and abandon their livestock;

- the reorientation of agricultural schools to other fields, which means that there are no longer any specialists working in agriculture, at the level of the region the agricultural training is carried out in only 5 school groups, but also there is a single class of students;

- lack of associations of farmers in the region;

- the lack of ownership of the land, has prevented access to European funds for the purchase of machinery and implicitly the development of the activity;

- production quality fluctuating from year to year.